आपलं, आपल्यासाठी, सर्वांसाठी

www.dainikherald.com

दैनिक हेराल्ड

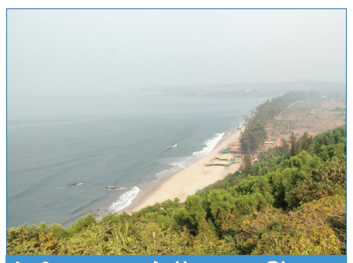

केरी पठारावरचे पॅराग्लायडिंग बेकायदेशीरच..! पान ३ वर

पाकिस्तानने वेस्ट इंडिजला चारली धूळ पान ४ वर

वेर्णा, सोमवार, २० जानेवारी २०२५ | पाने ४ | ₹ ४

| REG. NO. G2/RNP/GOA/101/2021-23 | Volume 13, Issue 138 | Verna, | facebook.com/dainikherald | Monday 20 January, 2025 | Pages 4 | ₹ 4

राज्यात कोंकणीइतकाच मराठीलाही दर्जा : मुख्यमंत्री

दुसऱ्या एक दिवसीय मराठी राजभाषा संमेलनाचे उद्घाटन : सरकारी विभागात मराठीतून पत्रव्यवहाराचाही पर्याय उपलब्ध करण्याचे मुख्यमंत्र्यांचे आश्वासन

■ टीम दैनिक हेराल्ड :

साखळी, दि. १९ : गोव्यात कोंकणी आणि मराठी या दोन्ही भाषा हातात हात घालून चालत असून मराठीला सुद्धा समान दर्जा मिळावा यासाठी सरकार नेहमीच पाठीशी राहील असे प्रतिपादन मुख्यमंत्री प्रमोद सावंत यांनी केले आहे. साखळी येथे झालेल्या मराठी राजभाषा साहित्य संमेलनाच्या उद्‌घाटनपर भाषणात मुख्यमंत्री बोलत होते. राज्यात पोर्तुगीज राजवटीपासून मराठी आणि कोंकणी एकत्र नांदत असल्याचे ते म्हणाले. आजही जर कुणी राजभाषा संचालनालयात मराठीतून पत्रव्यवहार केला तर मराठीतूनंच उत्तर मिळते तसेच सरकारच्या इतर विभागातही मराठीतून पत्रव्यवहाराची सुविधा उपलबद्ध करून दिली जाईल अशी ग्वाही देखील त्यांनी यावेळी दिली.

साखळी येथे राधाकृष्ण मंदिर सभागृहात आयोजित करण्यात आलेल्या दुसऱ्या मराठी राजभाषा एक दिवसीय साहित्य संमेलनाचे उद्‌घाटन मुख्यमंत्री डॉ. प्रमोद सावंत यांच्याहस्ते झाले. गोमंतक मराठी अकादमी आणि मराठी असे आमुची मायबोली यांच्या संयुक्त विद्यमाने हे संमेलन आयोजित करण्यात आले होते. यावेली बोलताना मुख्यमंत्री म्हणाले की, राज्यात कोंकणी – मराठी असा वाद बिलकूल नाही. कोंकणी हे राजभाषा असली तरी गोव्यात मराठीला कधीही दुय्यम दर्जा मिळाला नाही. माझ्या कारकिर्दीत सरकारी पातळीवर मराठीला पूर्ण सहकार्य मिळत आहे आणि राहील असे मुख्यमंत्री म्हणाले. मराठी प्राथमिक शाळा बंद पडण्याचे कारण सरकारी धोरण नाही तर पालकांचे अवास्तव इंग्रजी प्रेम आहे असेही ते म्हणाले. अनेक घरातील विद्यार्थ्यांना आणि पालकांना कोंकणी देखील येत नाही. ते सतत इंग्रजी बोलत असतात हे चुकीचे असून नव्या शैक्षणिक धोरणात मातृभाषेतून शिक्षण देण्यावर सरकारचा भर असणार आहे असे ते म्हणाले.

केंद्र सरकारने स्थानिक भाषांना प्रोत्साहन देताना मराठीला अभिजात भाषेचा दर्जा दिला आहे. जगभरात मराठी भाषा बोलणारे, लिहिणारे, वाचणारे कोट्यवधी लोक आहेत, त्यामुळे ही एक प्रकारची जागतिक भाषाच आहे. गोव्यातील असंख्य दिग्गज कलाकारांनी, साहित्यिकांनी मराठीचे वैभव सर्वदूर पोहोचवले आहे. त्यामुळे युवा पिढीला मराठीचे बाळकडू पाजताना स्थानिक भाषांचे महत्व पटवून द्यावे लागेल असे मुख्यमंत्र्यानी स्पष्ट केले. मुख्यमंत्री म्हणाले की, प्राथमिक शाळा मजबूत करण्यासाठी सरकार सर्वतोपरी प्रयत्न करीत आहे. मराठीची पताका फडकवत ठेवण्यात साखळी भागातील संहित्यिकांचेही मोठे योगदान आहे. युवा पिढीला भाषिक दृष्ट्या समृद्ध करण्यासाठी अशा प्रकारची संमेलने गरजेची असून सरकार त्यासाठी सर्वतोपरी मदत करेल असे आश्वासनही यावेळी मुख्यमंत्र्यांनी दिले.

या संमेलनाला विख्यात पर्यावरण तज्ज्ञ आणि लेखक राजेंद्र केरकर हे संमेलनाध्यक्ष म्हणून लाभले. यावेळी कार्याध्यक्ष ॲड. यशवंत गावस, स्वागताध्यक्ष अशोक घडी, कार्यवाह उदय ताम्हणकर, माजी आमदार नरेश सावळ, गोमंतक मराठी अकादमीचे अध्यक्ष प्रदीप घाडी आमोणकर, मराठी असे आमुची मायबोली चे अध्यक्ष प्रकाश भगत, गोमंतक मराठी भाषा परिषदेचे अध्यक्ष मधू घोडकिरेकर आणि अन्य मराठी प्रेमी साहित्यिक, कवी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

महाकुंभात आग : १८० तंबू खाक

प्रयागराज, दि. १९ :

रविवारी संध्याकाळी साडेचार वाजता प्रयागराजमधील महाकुंभाच्या परिसरात भीषण आग लागली. शास्त्री पुलाजवळ सेक्टर १९ येथील गीता प्रेसच्या कॅम्पमध्ये ही आग लागली. या आगीत गीता प्रेसने उभारलेले १८० तंबू जळून खाक झाले असून कोट्यवधीचे नुकसान झाले आहे. सुदैवाने या आगीत जीवितहानी झाली नाही . कारण आग लागताच बचाव पथकांनी ५०० हून अधिक भाविकांना आगीच्या कवेत जण्यापासून वाचवले. या घटनेची उच्चस्तरीय चौकशी करण्याचे आदेश उत्तरप्रदेशचे मुख्यमंत्री योगी आदित्यनाथ यांनी दिले आहेत.

अधिकाऱ्यांनी दिलेल्या प्राथमिक माहितीनुसार, स्वयंपाक करताना सिलिंडरचा स्फोट झाला. मात्र गीता प्रेसच्या विश्वस्तानी दावा केला की ही आग बाहेरून आली आणि भडकली. या आगीत सुमारे २० सिलिंडर्सकहा स्फोट झाल्याची प्राथमिक माहिती आहे. आग विझवण्यासाठी अग्निशमन दलाच्या १२ गाड्या पाठवण्यात आल्या, त्यांनी तासाभरात आग आटोक्यात आणली. एका साधूच्या एक लाख रुपयांच्या नोटाही जळाल्या. मुख्य अग्निशमन अधिकारी प्रमोद शर्मा यांनी सांगितले की, सुमारे ५०० लोकांना आगीतून वाचवण्यात यश आले आहे.मुख्यमंत्री योगी आदित्यनाथ यांनी घटनास्थळी पोहोचून परिस्थितीचा आढावा घेतला. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनीही सीएम योगी यांना फोन करून घटनेची संपूर्ण माहिती घेतली. आगीच्या घटनेच्या काही वेळापूर्वी त्यांनी हेलिकॉप्टरमधून महाकुंभमेळा परिसराची पाहणी केली होती.

५०० भाविकांना वाचवले : जिवीतहानी नाही

गीता प्रेसचे विश्वस्त कृष्ण कुमार खेमका म्हणाले की , सुमारे १८० तंबू बांधण्यात आले होते. आम्ही ते अतिशय काळजीपूर्वक बांधले होते. प्रत्येकाला कोणत्याही प्रकारचे अग्निशमन कार्य करू नये म्हणून मनाई करण्यात आली होती. आम्ही जी सीमारेषा बांधली होती तिथून एक गोलाकार परिसर होता. प्रशासनाने ती जागा कुणाला तरी दिली आणि तिथून आग आली आणि भडकली. आमच्या स्वयंपाकघरात काहीही शिल्लक राहिले नाही, उत्तर प्रदेश सरकारचे शहरी विकास आणि ऊर्जा मंत्री ए. के. शर्मा यांनी गीता प्रेसशी संबंधित लोकांची भेट घेतली. आगीमुळे झालेल्या नुकसानीचाही त्यांनी आढावा घेतला.

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी मुख्यमंत्री योगी आदित्यनाथ यांच्याकडून महाकुंभ मेळा परिसरात लागलेल्या आगीच्या घटनेची संपूर्ण माहिती घेतली. कार्यक्षम अग्निशमन दल आणि एनडीआरएफ, एसडीआरएफच्या पथकाने वेळीच आग आटोक्यात आणल्याचे मुख्यमंत्र्यांनी त्यांना सांगितले. यात कोणतीही जीवितहानी झालेली नाही, कोणत्याही प्रकारची जीवितहानी

पान २ ▶

निवडक

आसाममध्ये राहुल गांधींविरोधात एफआयआर

दिसपूर, दि. १९ : राहुल गांधींच्या नुकत्याच केलेल्या वक्तव्याबाबत आसाममधील गुवाहाटी येथील पान बाजार पोलिस ठाण्यात शनिवारी एफआयआर दाखल करण्यात आला. राहुल यांनी भारताचे सार्वभौमत्व, एकता आणि अखंडता धोक्यात आणणारी विधाने केल्याचा एफआयआरमध्ये आरोप आहे. बीएनएसच्या कलम १५२ अंतर्गत, ते अजामीनपात्र गुन्ह्याच्या श्रेणीत ठेवण्यात आले आहे. तक्रारदार मोनजीत चेतिया यांनी आरोप केला आहे की, राहुल गांधींच्या वक्तव्याने स्वीकारार्ह भाषणाची मर्यादा ओलांडली आहे. यामुळे राष्ट्रीय सुरक्षेला गंभीर धोका निर्माण झाला आहे. गुवाहाटी उच्च न्यायालयाचे वकील चेतिया यांनी तक्रारीत लिहिले आहे की, सध्या विरोधी पक्षनेतेपद भूषविणाऱ्या एका व्यक्तीने सार्वजनिक व्यासपीठावरून दिलेले वक्तव्य ही सामान्य राजकीय टिप्पणी नाही. खरे तर, १५ जानेवारी रोजी काँग्रेस पक्षाच्या मुख्यालयाच्या उद्‌घटनावेळी राहुल म्हणाले होते की, भाजप आणि आरएसएसने प्रत्येक संस्था काबीज केली आहे. आता आम्ही भाजप–आरएसएस आणि भारतीय राज्याशी लढत आहोत. राहुल यांच्या या वक्तव्यामुळे हिंदू सेनेने दिल्ली पोलीस आयुक्तांकडे तक्रारही केली होती, ज्यामध्ये राहुल यांच्या देशविरोधी वक्तव्याबद्दल कारवाई करण्यात यावी, असे लिहिले होते.

जम्मूमध्ये सुरक्षा दल आणि हशतवाद्यामध्ये चकमक

श्रीनगर, दि. १९ : जम्मू–काश्मीरच्या सोपोरमध्ये रविवारी संध्याकाळपासून सुरक्षा दल आणि दहशतवाद्यांमध्ये चकमक सुरू आहे. सुरक्षा दलांना संशयित दहशतवाद्यांकडून माहिती मिळाली होती. यानंतर शोध मोहिमेदरम्यान दहशतवाद्यांनी गोळीबार सुरू केला. सध्या परिसराची नाकाबंदी करण्यात आली आहे. अधिकाऱ्यांनी सांगितले की, किमान दोन दहशतवाद्यांना घेरण्यात आले आहे. २२ राष्ट्रीय रायफल्सची १७९ वी बटालियन, केंद्रीय राखीव पोलिस दल (उठझऋ), सोपोर पोलिसांसह सोपोरमधील जालोरा गुजरपती येथे शोध मोहीम राबवत असताना चकमक सुरू झाली. १९ डिसेंबर रोजी कुलगाम जिल्ह्यातील कद्दर भागात लष्कर आणि पोलिसांनी केलेल्या संयुक्त कारवाईत ५ दहशतवादी मारले गेले. त्यात हिजबुल मुजाहिद्दीनचा कमांडर फारुख अहमद भट्टचाही समावेश आहे. या चकमकीत दोन जवानही जखमी झाले आहेत. जम्मू–काश्मीरमध्ये लष्कर आणि दहशतवाद्यांमध्ये चकमक होण्याची ही पहिलीच घटना आहे. गेल्या महिन्यात नोव्हेंबरमध्ये १० दिवसांत ९ चकमकी झाल्या होत्या. ज्यामध्ये ८ दहशतवादी मारले गेले.

डोनाल्ड ट्रम्प यांच्या शपथविधीला विरोध

वॉशिंगटन, दि. १९ : अमेरिकेचे नवनिर्वाचित राष्ट्राध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प २० जानेवारी रोजी अध्यक्षपदाची शपथ घेणार आहेत. त्यांच्या शपथविधीपूर्वीच देशाच्या अनेक भागांत त्यांच्याविरोधात निदर्शने झाली. शनिवारी हजारो लोकांनी वेगवेगळ्या ठिकाणी ट्रम्प यांच्या विरोधात निदर्शने केली.

'पीपल्स मार्च' या बॅनरखाली ट्रम्प यांच्या धोरणांविरोधात अनेक स्वयंसेवी संस्थांच्या गटाने एकत्र येऊन निदर्शने केली. ट्रम्प यांच्याशिवाय आंदोलकांनी पोस्टर आणि बॅनरद्वारे मस्क आणि त्यांच्या निकटवर्तीयांचा निषेध केला. डोनाल्ड ट्रम्प शपथविधीसाठी राजधानी वॉशिंग्टनला पोहोचले आहेत.

हवामान

कमाल : २८ किमान : २३
आर्द्रता : ७५

बाजार भाव

सोने : ₹ ७१,७८० (१० ग्रॅम)
चांदी : ₹ ८५,१०० (१ किलो)

शेअर मार्केट

सेन्सेक्स : ८२,३६५ .७७↑ (२३१.१६)
निफ्टी : २५,२३५.९० ↑ (८३.९५)

मवीन श्रेडिंग मशिन्सच्या बिघाडामुळे नागरिक संतप्त

■ *टीम दैनिक हेराल्ड*

मडगाव, दि. १९ : सोनसोडो डंप यार्ड येथे नुकतेच उद्धाटन करण्यात आलेल्या बहुचर्चित नारळाच्या श्रेडिंग मशीनची मोडतोड झाली असून, मडगाव नगरपालिकेचा गैरव्यवस्थापन आणि सार्वजनिक निधीचा अपव्यय यामुळे नागरिक हताश झाले आहेत.ज्या दिवशी सोनसोडो डंप यार्डला आग लागली त्याच दिवशी ही खराबी उघडकीस आली, ज्यामुळे परिसरातील ढासळत चाललेल्या कचरा व्यवस्थापन व्यवस्थेबद्दल रहिवाशांनी संताप व्यक्त केला आहे.

मडगावच्या नगरपालिका हद्दीतील वाढत्या बाग आणि नारळाच्या कचऱ्याचा सामना करण्यासाठी एक वर्षापूर्वी बसवलेल्या गार्डन वेस्ट श्रेडरसह श्रेडिंग मशीन आणण्यात आली होती. तथापि, दोन्ही मशीन्स आता कार्यान्वित नाहीत, ज्यामुळे सोनसोडो आणि सर्व २५ महापालिका प्रभागांमध्ये कचरा साचला आहे.

मडगाव नगरपरिषदेचे (एमएमसी) माजी अध्यक्ष आणि काँग्रेस नेते सॅवियो कुतिन्हो यांनी नगरपरिषदेच्या उघड गैरकारभाराबद्दल जोरदार टीका केली. हे सार्वजनिक पैशाची उधळपट्टी करण्याचे स्पष्ट प्रकरण आहे. या यंत्रांच्या बिघाडामुळे केवळ कचरा साचला नाही तर कचरा जाळण्यासारख्या अनारोग्य प्रथा देखील वाढल्या आहेत, ज्यामुळे पर्यावरण आणि आरोग्यास गंभीर धोका निर्माण झाला आहे, असे ते म्हणाले.

कुतिन्हो यांनी आरोप केला की, वाढत्या कचऱ्यामुळे भांबावून गेलेल्या नगरपालिकेने त्याला आग लावण्याचा अवलंब केला आहे, ज्यामुळे जवळपासचे रहिवासी आणि शाळकरी मुले धोक्यात आली आहेत. सोनसोडो येथील कचरा व्यवस्थापन यंत्रणा पूर्णपणे विस्कळीत आहे आणि या गोंधळाची जबाबदारी कोणीही घेत नाही, असे ते पुढे म्हणाले.

नगरपालिकेच्या निष्क्रियतेबद्दल नाराजी व्यक्त करत रहिवाशांनीही अशाच भावना व्यक्त केल्या. बोर्डा येथील रहिवासी कस्टोडिओ फर्नांडिस यांनी अधिकाऱ्यांच्या निकड नसल्याबद्दल शोक व्यक्त केला. फर्नांडिस म्हणाले, नारळ आणि बागेतील कचरा श्रेडरचे काम न करणे हे सिद्ध करते की अधिका–यांना या समस्येबद्दल फारशी काळजी नाही. कचऱ्यावर नियमितपणे प्रक्रिया केली जाईल याची खात्री करण्यासाठी या

पान २ ▶

पर्यटकांची सुरक्षा धोक्यात

कोलवा बीचवरही बेकायदेशीर पॅराग्लायडिंग

■ *टीम दैनिक हेराल्ड*

मडगाव, दि. १९ : केरी येथे सुरू असलेल्या बेकायदा पॅराग्लायडिंगच्या भीषण अपघातात एका पर्यटक आणि पायलटचा मृत्यू झाल्यानंतर अवैध पॅराग्लायडिंग विरोधात कारवाई करण्याची मागणी जोर धरू लागली आहे. या पार्श्वभूमीवर कोलवा समुद्रकिनारी देखील अवैध पॅराग्लायडिंग सुरू असल्याचे स्थानिक रहिवाशांचे म्हणणे असून वेळीच कारवाई झाली नाही तर या ठिकाणी देखील केरी प्रमाणेच सुरक्षेअभावी भीषण अपघात होऊन पर्यटकांचा जीव जाऊ शकतो अशी भीती सिमाव रॉड्रिग्स यांनी व्यक्त केली आहे.

रॉड्रिग्स, यांनी गेल्या अनेक महिन्यांपासून या बेकायदा पॅराग्लायडिंगविरोधात आवाज उठवला आहे. मात्र सरकारी अधिकाऱ्यांनी आतापर्यंत त्यांच्या म्हणण्याकडे दुर्लक्ष केले आहे. याबाबत अधिक माहिती देताना रॉड्रिग्स, यांनी संगितले की, आम्ही कोलवा समुद्रकिनार्यावर एक शोकांतिका पाहण्याची वाट पाहत आहोत . वारंवार तक्रारी आणि अधिकाऱ्यांना अहवाल देऊनही, हे बेकायदेशीर पॅराग्लायडिंग ऑपरेशन्स अव्याहतपणे सुरू आहेत, ज्यामुळे सार्वजनिक सुरक्षा तीव्र धोक्यात आली आहे.

१८ जानेवारी रोजी पॅराग्लायडिंग केबल तुटल्याने पर्यटक शिवानी दाबळे आणि पायलट सुमन नेपाळी यांना जीव गमवावा लागल्याने झालेल्या भीषण अपघातानंतर या प्रकरणाची निकड निर्माण झाली आहे. या घटनेमुळे अशा मनोरंजक क्रियाकलापांसाठी पर्यवेक्षण आणि सुरक्षा उपायांच्या अभावाबद्दल व्यापक चिंता निर्माण झाली आहे.

रॉड्रिग्स यांनी या अपघाताला एक टाळता येण्याजोगी शोकांतिका म्हटले आणि अनधिकृत पॅराग्लायडिंगमुळे निर्माण होणाऱ्या धोक्यांवर भर दिला. बेकायदेशीर ऑपरेटर योग्य सुरक्षा उपायांशिवाय पॅराग्लायडिंग करत आहेत, ज्यामुळे पर्यटक आणि स्थानिक रहिवासी दोघांनाही धोका निर्माण होतो. हा निष्काळजीपणा अस्वीकारार्ह आहे, असे ते म्हणाले.

कोलवा ग्रामपंचायतीने मोटार–चालित पॅराग्लायडिंगला विरोध करणारा ठराव संमत केला तेव्हा नोव्हेंबर २०२४ पासून या समस्येवर अंकुश ठेवण्याचे प्रयत्न सुरू झाले. पंचायतीने गोवा पर्यटन विकास महामंडळाला (जीटीडीसी) पत्र लिहून अशा उपक्रमांसाठी परवानग्या किंवा एनओसी देणे थांबवण्याचे आवाहन केले होते. पत्रात कमी उंचीवरील उड्डाणे, यांत्रिक बिघाड आणि मोटार चालवलेल्या उपकरणांमुळे होणारे व्यत्यय आणणारे ध्वनी प्रदूषण यांसह महत्त्वपूर्ण जोखमींचा उल्लेख करण्यात आला आहे. या इशाऱ्यांनंतरही, स्थानिक अधिकारी आणि रहिवाशांनी उपस्थित केलेल्या चिंतेचे निराकरण करण्यासाठी कोणतीही ठोस कारवाई केली गेली नाही. रॉड्रिग्स यांनी खुलासा केला की त्यांनी गोव्याचे पर्यटन मंत्री रोहन खवंटे यांना वैयक्तिकरित्या धोक्यांविषयी, विशेषत: केरीच्या

पान २ ▶

हिंद महासागरात चीनशी टक्कर घेण्यासाठी भारताच्या युद्धनौका सज्ज

मुंबई, दि. १९ :

भारताने बुधवारी एकाच वेळी तीन युद्धनौका कार्यान्वित केल्या. ज्यात पाणबुडी आयएनएस वागशीर, विनाशक आयएनएस सुरत आणि स्टेल्थ फ्रिगेट आयएनएस निलगिरी पी –१७ ए यांचा समावेश आहे. हिंद महासागरात चीनच्या मजबूत उपस्थितीला सक्षम विरोध म्हणून याकडे पाहिले जात आहे. भारताचा ९५ टक्के व्यापार हिंद महासागरातून जातो आणि येथे चिनी नौदलाच्या वाढत्या उपस्थितीमुळे भारतापुढील आव्हाने वाढली आहेत.

यावबत संरक्षण मंत्री राजनाथ सिंह म्हणाले की, अटलांटिक महासागराचे महत्त्व हिंदी महासागराकडे वळले आहे, जो आंतरराष्ट्रीय महासत्तांमधील प्रतिस्पर्ध्याचे केंद्र बनत आहे. संरक्षण मंत्री म्हणाले, भारत आपल्या हिताचे रक्षण करण्यासाठी आपले नौदल मजबूत करण्यावर जास्तीत जास्त लक्ष देत आहे.

मुंबईतील सरकारी माझगाव डॉकयार्डमधून तीन युद्धनौकांचे कार्यान्वित करताना पंतप्रधान नरेंद्र मोदी म्हणाले, तीन प्रमुख नौदल युद्धनौकांचे कार्यान्वित करणे हे संरक्षण उत्पादन आणि सागरी सुरक्षेमध्ये जागतिक नेता बनण्याच्या भारताचे स्वप्न साकार करण्याच्या दिशेने एक महत्त्वाचे पाऊल आहे. पण हिंदी महासागरात चीनच्या नौदलाचा समतोल साधण्यात भारत कितपत यशस्वी होईल हा प्रश्न अजूनही कायम आहे.

पारंपरिक पाणबुडी आयएनएस वागशीर बुधवारी कार्यान्वित झाल्यामुळे भारताकडे आता १६ पाणबुड्या आहेत. यामुळे हिंदी महासागरापासून बंगालच्या उपसागरापर्यंत सागरी सुरक्षेत भारताची क्षमता वाढली आहे. पण संरक्षण तज्ज्ञांचे म्हणणे आहे की, भारताचा प्रमुख प्रतिस्पर्धी असलेल्या चिनी नौदलाच्या वाढत्या ताकदीमुळे हिंदी महासागर क्षेत्रातील परिस्थिती आव्हानात्मक बनत आहे.फ्रान्सच्या नेव्हल ग्रुपच्या सहकार्याने पी ७५ स्कॉर्पियन पाणबुडी प्रकल्प पाणबुडी बांधणीत भारताच्या वाढत्या कौशल्याचे प्रतिबिंब आहे.आयएनएस वागशीर पाणबुडी ही फ्रान्सच्या परवान्यावर बांधण्यात येणारी कलवरी (स्कॉर्पियन) वर्गातील सहावी पारंपारिक डिझेल–इलेक्ट्रिक पाणबुडी आहे. पुढील महिन्यात पॅरिसमध्ये होणाऱ्या आर्टिफिशियल इंटेलिजन्स क्शन समिटसाठी पंतप्रधान नरेंद्र मोदी फ्रान्सला जाणार असून यादरम्यान आणखी तीन स्कॉर्पियन पाणबुड्यांसाठी करार केला जाऊ शकतो.

हिंद महासागरात चीनच्या वेगाने वाढणाऱ्या ताफ्याच्या सामर्थ्यात समतोल राखण्यासाठी, भारताने २०२२ मध्ये स्वदेशी बनावटीची पहिली विमानवाहू नौका सुरू केली होती. आयएनएस विक्रांत ही भारताची दुसरी विमानवाहू युद्धनौका आहे, जी वापरात आहे. पहिली विमानवाहू वाहक सोव्हिएत काळातील आयएनएस विक्रमादित्य आहे, जी २००४ मध्ये रशियाकडून हिंदी महासागर आणि बंगालच्या उपसागराच्या संरक्षणासाठी खरेदी करण्यात आली होती.

आता भारताकडे एकूण १६ पाणबुड्या आहेत, त्यापैकी सहा आधुनिक आहेत तर १० पाणबुड्या २९ ते ३४ वर्षांच्या आहेत, त्यापैकी दोन किंवा तीन निवृत्तीच्या मार्गावर आहेत. गेल्या काही वर्षांपासून आणखी सहा पाणबुड्यांबाबत चर्चा सुरू आहे. येत्या दोन–तीन महिन्यांत आणखी तीन पारंपरिक पाणबुड्यांसाठी करार होऊ शकतो. पण भारतीय नौदलाचा मार्ग तितका सोपा नाही.

नव्याने सुरू झालेल्या आयएनएस वाग्शीर पाणबुडीमध्ये स्वतंत्र प्रणोदन प्रणाली नाही, ज्यामुळे ती दोन–तीन दिवसांनीच पृष्ठभागावर येईल.या प्रणालीमुळे, पारंपारिक पाणबुडी १५ ते २० दिवस पाण्याखाली काम करू शकते. भारतातील सहा पाणबुड्यांमध्ये ही यंत्रणा नाही,

पान २ ▶